

(Címer)
SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.III.20.661/2018/5. szám

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Máriás Julianna ügyvéd által képviselt **felperes neve, felperes székhelye** szám alatti székhelyű felperes által – a Dr. Rácsai Lajos ügyvéd által képviselt **I.rendű alperes neve, I. rendű alperes címe** szám alatt lakos I. rendű, **II.rendű alperes neve,II. rendű alperes székhelye** szám alatti székhelyű II. rendű, **III.rendű alperes neve, III. rendű alperes címe** szám alatti lakos III. rendű alperesek ellen óvadék megfizetése iránti perében a Gyulai Törvényszék 2018. június 18. napján kelt 5.P.20.289/2017/19. számú ítélete ellen az I., II. és III. rendű alperesek által 20. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással **hagyja helyben**, hogy a III. rendű alperessel szemben a bíróság az ítélet végrehajtását csak akkor rendelheti el, ha a II. rendű alperessel szemben a követelés végrehajtása eredménytelen volt.

A le nem rótt 2.500.000,- (Kettőmillió-ötszázezer) forint fellebbezési eljárási illeték megfizetésére az I., II., III. rendű alperesek egyetemlegesen kötelesek az államnak az adóügyi hatóság felhívása szerint.

Kötelezi I., II., III. rendű alpereseket, hogy 15 nap alatt egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 700.000,- (Hétszázezer) forint másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

A II. rendű alperesi gazdasági társaság képviselője, mint üzletvezetésre jogosult tag az I. rendű alperes volt 2012. december 17-től 2015. augusztus 4. napjáig. A III. rendű alperes a II. rendű alperesi gazdasági társaság beltagja volt 2015. augusztus 4. és 2017. június 25. napja között.

Az I. rendű alperes mint adós, valamint az A Zrt. (továbbiakban: bank), mint hitelező 2014. június 1. napján két kölcsönszerződést kötöttek, melyek alapján a bank I. rendű alperesi adós részére 60.000.000,- forint, illetve 28.142.600,- forint kölcsönt nyújtott. Az I. rendű alperes a kölcsönösszeget 2014. december 31. napjáig volt köteles visszafizetni a banknak. Az I. rendű alperesi adós nemteljesítése esetére a II. rendű alperes a kölcsönszerződésekben készfizető kezességet vállalt. A szerződések a kölcsön folyósításának feltételeként szabták a 2. sz. mellékletet képező óvadéki szerződés aláírását, az óvadék összegének elhelyezését, és annak óvadékként történő leköttetését.

A szerződések 6.3. pontja szerint a felperes, mint óvadéknyújtó zálogkötelezett által nyújtott 63.000.000,- forint, valamint 28.142.600,- forint összegű óvadék a szerződések biztosítéka azzal,

hogy az óvadéki szerződés a kölcsönszerződések 2. sz. mellékletét képezte. Ezek az óvadéki zálogszerződések a bank és a felperes között 2014. június 4. napján írásban jöttek létre, és azok 1.2. pontjában a felperes arra vállalt kötelezettséget, hogy a banknak vagy bármely jogutódjának a kötelezettel szemben fennálló követelése biztosítékaként – ide értve a folyósított kölcsön tőkeösszegét, kamatait (késedelmi kamatait) vagy bármely más díjat, jutalékot, költséget is, beleértve a végrehajtás és egyéb jogérvényesítés költségeit is – a Ptk. 5:95. § (2) bekezdés b) pontja szerint óvadékot nyújt. Óvadékként köti le a banknál vezetett (...) számú számla mindenkori egyenlegét (óvadékösszeg), melynek alapján a számlára befolyó összegek jóváírásuktól kezdődően a kölcsönszerződésekben származó követelések biztosítékaul szolgáló óvadéknak minősülnek. A 4.1. pont szerint a kölcsönszerződésekben eredő fizetési kötelezettségeknek nem, illetve nem szerződésszerű teljesítése esetén a bank a zálogkötelezett külön értesítése nélkül jogosult a kölcsönszerződésekben eredő követeléseit az óvadékösszegeből közvetlenül kielégíteni. Az 5.1. pont alapján a szerződés megszűnik és az óvadék összege visszajár, ha a kölcsönszerződésből eredő valamennyi fizetési kötelezettség a bank javára teljesítésre került, illetve amennyiben a bank valamennyi követelését az óvadék összegéből kielégítette.

A kölcsönszerződésekben eredő kötelezettségeit az I. rendű alperes 2014. december 31. napjáig nem teljesítette.

A **(település 1 neve)-i Törvényszék ...Fpk...-15-.../5.** sorszámú végzésével rendelte el a bank felszámolását, melynek kezdő napja 2015. március 3. A felperes képviselője 2015. március 4. napján kelt levelében kérte a bankot, hogy az I. rendű alperes két kölcsönszerződését az általa nyújtott óvadékkal vezesse össze, mert a kölcsönszerződés 2014. december 31. napján lejárt, meghosszabbításra nem került, és az adós jelentős elmaradásban van. A bank felszámolója 2015. június 2. napján kelt levelében tájékoztatta a felperest, hogy a követelést határidőben bejelentettként nyilvántartásba vette és visszaigazolta akként, hogy az I. rendű alperes által kötött kölcsönszerződésekre 61.925.733,-, illetve 29.047.922,- forintot számolt el, továbbá a követelések a beszámítás erejéig kölcsönösen megszűntek, az elszámolást követően a hitelezői igények nyilvántartásából a követelést kivezette, az I. rendű alperessel kötött kölcsönszerződések megszűntek.

A felszámoló 2015. június 20. napján az I. rendű alperes kérelmére igazolta, hogy a jogügylet következtében az I. rendű alperesnek tartozása nem maradt fenn. Levelében részletezte a kölcsönszerződésenként elszámolt összegeket tőke, kamat, késedelmi kamat és költség szerint.

2015. július 16. napján a felperes képviseletében eljáró **(személy 1 neve)** és az I. rendű alperes – a II. rendű alperes képviseletében is – teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt megállapodást írtak alá. Rögzítették, hogy az I. rendű alperesnek a banknál kölcsönszerződése voltak, melyekhez felperes nyújtott óvadékot, a kölcsönök visszafizetési határideje 2014. december 31. napján lejárt. Az I. rendű alperes kamatfizetés elmaradása miatt az óvadékot a kölcsönrel összevették, ezért az I. rendű alperes fizetési kötelezettsége megszűnt. A bank felszámolás alá került, a felszámolóbiztos írásban tájékoztatta felperest, hogy a fennállt kölcsönt köteles megfizetni. Korábbi szóbeli megállapodásukat megerősítve az I. és II. rendű alperesek 2015. december 30-ig kötelesek a kölcsöntartozás 50%-át megfizetni, és annak minden hónap 15. napjáig járulékait is. Ezen felül az elmaradt kamat, késedelmi kamat és költségtartozást 2015. július 30-ig kötelesek I. és II. rendű alperesek átutalni, mely feltételek határidőre történő teljesítése esetén az I. rendű alperes fennálló hitelének második 50%-a megfizetését a felperes havi kamatfizetés mellett 2016. december 30. napjáig engedélyezi.

Az I. rendű alperes 2015. december 9. napján a felperes ügyvezetőjéhez írt levelében kérte, hogy a 2015. december 30. napján esedékes 44.071.300,- forint tőketartozás megfizetésére további egy év haladékot engedélyezzen, a teljes tőke 88.142.600,- forint megfizetésének határidejét pedig 2016. december 30. napjára módosítsa.

A 2016. március 30. napján kelt „Megállapodás módosítás” elnevezésű okiratban a felperes, valamint az I. és II. rendű alperesek rögzítették, hogy az óvadéki szerződések alapján a 2016. március 16. napján fennálló tőketartozás 88.142.600,- forint, kamattartozás 1.916.288,- forint, költségtartozás 100.000,- forint, melyet az I. rendű és II. rendű alperes elismert. Ezen tartozás teljesítését az I. rendű alperes akként vállalta, hogy a lejárt késedelmi kamat összegét az aláírástól számított 15 napon belül, a kamatot 2016. április 1. napjától kezdődően havonta előre minden hónap 10. napjáig esedékesen egyenlő részletekben fizeti meg. A havi kamat összegét 621.900,- forintban állapították meg. A tőke összegét 2016. július 15. napjáig, fennmaradó 50%-át 2016. december 31. napjáig vállalta megfizetni I. rendű alperes azzal, ha a teljesítési határidőt elmulasztja, az egész tartozás egy összegben válik esedékessé. Az I. rendű alperes kötelezettségei teljesítése megerősítéséhez a 4. pontban újabb biztosítékokat nyújtott felperesnek. A készfizető kezés II. rendű alperes kötelezte magát, ha az I. rendű alperes határidőben nem teljesít, akkor helyette teljesíteni fog. A szerződés 8. pontjában az I. és II. rendű alperesek kötelezettséget vállaltak arra is, hogy ezen a kötelezettségvállalásukat, mint egyoldalú tartozáselismerő nyilatkozatot 2016. április 30. napjáig közjegyzői okiratba foglalják és amennyiben ennek nem tesznek eleget, akkor egyetemlegesen kötelesek megfizetni napi 200.000,- forint kötbért felperesnek. A közjegyzői okiratba foglalásra nem került sor.

2016. június 8-án a felperes, az I. és II. rendű alperesek újabb teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalták, hogy a 2016. március 30. napján létrejött „Megállapodás módosítás”-t magukra nézve hatályban lévőnek és kötelező érvényűnek tekintik. Ezen okirat 4. pontjának első és második bekezdése teljesült, a harmadik és negyedik bekezdés nem, valamint a 2. és 3. oldalon rögzítetteket az I. rendű alperes nem teljesítette. Ezek szerint az I. rendű alperes a felperesnek megfizetett 1.916.788,- forintot, továbbá 88.142.600,- forintnak 2016. április 1. napjától havonta előre esedékes kamatát, melynek összege havi 621.900,- forint. A harmadik és negyedik bekezdés a 88.142.600,- forint tőkeösszegre vonatkozott.

Megállapodtak abban, hogy az 1. pontban hivatkozott megállapodásban rögzítetteket az I. rendű alperes és a felperes 2016. június 30. napjáig jogszerűen pótolja, amennyiben nem megfelelő módon és határidőre tesz eleget vállalt kötelezettségének, akkor a felperes a Megállapodást, illetve a Megállapodás módosítását azonnali hatállyal felmondja, és vele szemben polgári igényt, a készfizető kezés II. rendű alperessel szemben felszámolási eljárást kezdeményez. A II. rendű alperes képviselőjében a megállapodást az I. rendű alperes írta alá.

Az I. és II. rendű alperesek a megállapodásokban foglaltaknak nem tettek eleget, ezért a felperes 2017. február 1. napján teljesítésre szólította fel őket. Az I. rendű és II. rendű alperesek 2017. február 6. napján vették át a felszólító levelet. A II. rendű alperes átutalással kamat jogcímén 2017. január 17., 2017. február 3., 2017. március 20., 2017. július 1. napján alkalmanként 621.900,- forintot fizetett meg a felperesnek. Az átutalások közleményei szerint a 2017. év áprilissal bezárólag esedékessé vált kamat teljesítésére került sor így.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság az I., II. és III. rendű alpereseket egyetemlegesen kötelezze 90.973.655,- forint, továbbá ezen tőkeösszeg 2017. január 1. napjától a kifizetésig járó késedelmi kamata megfizetésére azzal, hogy a III. rendű alperessel szembeni végrehajtás akkor rendelhető el, ha a II. rendű alperessel szembeni végrehajtás eredménytelen volt. Arra hivatkozott, hogy az I. rendű alperes által kötött kölcsönszerződésekhez óvadékot nyújtott, az I. rendű alperes a kölcsönt határidőre nem fizette vissza, a bank a kölcsönszerződésekkel kapcsolatos igényét az óvadékból kiegyenlítette. Az I. rendű alperes tartozását több alkalommal teljes bizonyító erejű magánokiratban elismerte.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Arra hivatkoztak, hogy a követelés jogalapja és összecszerűsége is hiányos. A felperes mögött álló (...) családdal évek óta fennálló komplex természetű jogviszonyuk volt, melynek a jelen perben érvényesített követelés alapjául szolgáló jogügylet csak egyik eleme. A felek között 2016. évben a viszony megromlott, elszámolási

vita alakult ki, melyek kapcsán több per van folyamatban. A tartozáselismerő nyilatkozatokat a **(személy 2 neve)** által rendelkezésre bocsátott információk alapján tették. Azt nem vitatták, hogy a bank és az I. rendű alperes között a II. rendű alperes készfizető kezességvállalása mellett kölcsönszerződések jöttek létre, melyet óvadéki zálogszerződések biztosítottak, és azok kötelezettje a felperes volt. Nem vitatták, hogy a kölcsönügyletek az óvadék összegébe történő beszámítás útján szűntek meg, és azt sem, hogy határidőre, 2014. december 31. napjáig a kölcsönszerződésekben foglalt kötelezettségüket nem teljesítették.

Az egyik szerződés esetében a kölcsön összege 61.925.733,- forintra, a másik szerződés esetében 29.047.922,- forintra emelkedett, de nem állapítható meg, hogy a bank által kamatként és késedelmi kamatként megjelölt összegek pontosan milyen összegekből álltak össze. Arra is hivatkoztak, hogy a felperes részére a jogviszony alapján részben teljesítettek, 2015. március 3. – 2017. május 31. között 27 hónapon át havi 621.900,- forintot fizettek átutalással a felperesnek, továbbá minden évben egyszer I. rendű alperes 7.000.000,- forintot fizetett a felperesnek. Ezen kívül készpénzben minden hónapban 1.265.000,- forintot adott át a felperesnek. Allították azt is, hogy az I. rendű alperes a tartozáselismerések során részben tévedésben volt.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alpereseket, egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 88.242.600,- forint tőkeösszeget, továbbá annak 2017. május 1. napjától járó késedelmi kamatait. Rendelkezett arról, hogy a III. rendű alperessel szemben az ítélet végrehajtása csak akkor rendelhető el, ha „a társasággal szemben” a követelés végrehajtása eredménytelen volt. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Döntését az alábbiak szerint indokolta.

A perben nem volt vitatott, hogy az I. rendű alperes a bankkal kölcsönszerződéseket kötött, melynek biztosítékaul a II. rendű alperes készfizető kezességet vállalt, a felperes pedig a banknál elhelyezett betétje terhére óvadékot nyújtott. Az I. rendű alperes a kölcsönszerződésekben vállalt kötelezettségeit 2014. december 31. napjáig nem teljesítette, ezért a bank kielégítési joga megnyílt, ettől az időponttól az alperesek teljesítése hiányában a bank a követelését az óvadék terhére kielégíthette. Az óvadékkal biztosított kölcsönszerződéssel az I. rendű alperes hozzájárult a felperes általi teljesítéshez, így az óvadékból történő kielégítés következtében a felperesnek megtérítési igénye keletkezett az I. rendű alperessel szemben. Az óvadékból történt kielégítés mértékét (összegezését) a felszámoló okiratai igazolják, így a 2015. június 2. napján kelt igazolás a kölcsönszerződés megszűnéséről, amelyben a felszámoló mindkét szerződés elszámolását kimutatta, külön feltüntetve a tőke, kamat, késedelmi kamat és költség összegét. Az I. rendű alperes előadta, nem világos, hogy miért ilyen összegben történt a kötelezettség megállapítása, arra azonban nem hivatkozott, hogy a felszámoló igazolásában foglaltakat kifogásolta. Ezt megelőzően 2015. július 16. napján az I. rendű alperes írásban vállalta a saját nevében és a II. rendű alperes képviseletében, hogy 2015. december 30-ig a felperesnek az óvadékkal kiegyenlített tőkeösszeg felét, 2016-ban a másik felét megfizeti. I. rendű alperes tehát tisztában volt azzal, hogy milyen kötelezettsége van, az aláírást követő néhány napon belül a felszámolótól beszerzett igazolás alapján a kötelezettség mértékével is. A kötelezettségvállalást többször – 2015. december 9., 2016. március 30., 2016. június 8. napján – írásban is megerősítette.

Alapítan, hogy a tartozáselismerő nyilatkozat megtételekor az alperesek részben tévedésben voltak, mert nem jelölték meg, hogy a tévedés miben állt, arra sem nyilatkoztak, hogy tartozáselismerő nyilatkozatok jogi minősítését mennyiben érinti, hogy azokat **(személy 2 neve)** által rendelkezésükre bocsátott információk alapján tették. Ezzel szemben áll a felszámoló 2015. július 20. napján kifejezetten az I. rendű alperes kérésére kiadott igazolása, mely a számszerű elszámolást tartalmazza. Az I. rendű alperes határidőben tartozáselismerő nyilatkozatai egyikét sem támadta meg. A perben kifogásként hivatkozhatott volna a tévedésre, azonban azt, hogy miben áll a tévedés, továbbá, hogy a felperes ezt milyen magatartása okozta, meg kellett volna jelölnie. Ezzel szemben az I. rendű alperes azt követően, hogy a felszámolótól 2015. július 20. napján tudomást szerzett az

óvadékkal történt helytállás összegéről, annak ismeretében tett 2015. december 9., 2016. március 30. és 2016. június 8. napján tartozáselismerő nyilatkozatokat.

Az első tárgyalás előtt tájékoztatta az alpereseket az őket terhelő bizonyításról és a lehetséges bizonyítási eszközökről. **(személy 1 neve)** tanúvallomásában megerősítette azt a felek által nem vitatott tényt, hogy az I. rendű alperes havi 621.900,- forintot kamatként megfizetett és igazolta, hogy az I. rendű alperes megfizette az óvadékból történt kielégítés után a tőkeösszeg feletti kamatokat és költséget. Ezt alátámasztja a keresetlevél mellékleteként F/7. alatt csatolt 2016. július 8. napján okiratban tett nyilatkozat, mely szerint a 2016. március 30-i „Megállapodás módosítás” 4. pontjában szereplő első és második bekezdés teljesült, azaz az I. rendű alperes megfizette az 1.916.788,- forint kamatot és a tőkeösszeg után havi 621.900,- forintot. Ezért a kereset 1.916.788,- forint megfizetésére irányuló része alaptalan. Bizonyított, hogy a II. rendű alperes megfizette a felperesnek a 2017. januártól áprilisig esedékessé vált havi 621.900,- forint kamatot, azt a 16. sorszámú beadvány mellékleteként csatolt bankszámlakivonatok igazolnak.

Az alperesek a tőkeösszeg megfizetésére vonatkozó állításukat nem tudták bizonyítani. További pénzösszeg átadásáról okiratok nem készültek, **(személy 1 neve)** tanúvallomásában határozottan állította, hogy az I. rendű alperes közelebbről meg nem határozható pénzösszegeket hozott, de azokat kifejezetten nem a felperesnek kívánta befizetni, hanem **(személy 2 neve)**nak szánta. Ennek átvételében és **(személy 2 neve)**-nak történő átadásában szívességből működött közre. A tanú nyilatkozott arra is, hogy **(személy 2 neve)** és családtagjai, valamint az I. rendű alperes és családtagjai, valamint vállalkozásai között több éves, többféle jogügyletet magába foglaló gazdasági jellegű kapcsolat áll fenn. Miután az alperesek ezt maguk is állították, nem találta bizonyítottnak, hogy további pénzt a felperes részére a felhasznált óvadék fejében térített az I. rendű alperes.

A II. rendű alperes által vállalt készfizető kezesség, mint a kötelelem biztosítóka fennmaradt, melynek következtében a II. rendű alperes a tartozásért az I. rendű alperessel egyetemlegesen felel.

A III. rendű alperes felelőssége korlátozott (Ptk. 3:255. §, Ptk. 3:139. § (1) bekezdés) ugyan, de a II. rendű alperes beltagiaként egyetemlegesen köteles helytállni a társaságnak a társaság vagyona által nem fedezett kötelezettségeiért. A Ptk. 3:139. § (3) bekezdése szerint azonban a vele szemben hozott marasztaló ítélet végrehajtása csak akkor rendelhető el, ha a társasággal szemben a követelés végrehajtása eredménytelen volt.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I, II, III. rendű alperesek terjesztettek elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára történő utasítását kérték. Sérelmezték, hogy a tényállás teljes körű feltárására nem került sor, mert ahhoz szükséges az általuk előterjesztett bizonyítási indítványok fogantatosítása, illetőleg az eljárás felfüggesztése is az óvadék összegébe történő beszámítás körülményeinek megismeréséig. Az elsőfokú bíróság téves következtetést vont le a III. rendű alperes felelőssége kapcsán is.

A III. rendű alperes beltagi jogviszonya 2015. augusztus 4. – 2017. június 25. napja között állt fenn, az óvadéki szerződések megkötésére 2014. június 4. napján került sor, a kölcsönök visszafizetési határideje 2014. december 31. napja volt, az óvadékba történő beszámítás pedig 2015. május 7. napján történt. Megállapítható, hogy a III. rendű alperes mögöttes felelőssége 2022. június 25. napjáig áll fenn minden olyan társasági vagyon által nem fedezett tartozásért, ami a beltagi jogviszonya alatt keletkezett. A felperesi követelés azonban nem ebben az időszakban keletkezett. Az utóbb keletkezett tartozáselismerő nyilatkozatok nem keletkeztetnek kötelezettséget, azok szövegezéséből egyértelmű, hogy egy meglévő kötelezettség fennálltát rögzítették. A tartozáselismerő nyilatkozatok aláírása nem változtat azon, hogy a felperesi követelés alapjaként megjelölt kötelezettség a III. rendű alperes beltagi jogviszonyának létrejöttét megelőzően keletkezett, ennél fogva III. rendű alperest ezért helytállási kötelezettség nem terheli.

A másodfokú eljárásban bejelentették, hogy megkeresték az Országos Betétbiztosítási Alapot (továbbiakban: OBA) annak közlése végett, hogy a kölcsönszerződésekre figyelemmel pontosan kinek, mikor, milyen összegű kifizetéseket teljesítettek, mert azok csökkentik azt az összeget, amit marasztalás esetén a felperes részére kötelesek megfizetni. Kérték, hogy az ítéletábra is keresse meg az OBA-t, mert részükre a kért adatokat nem adta ki.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Az OBA megkeresése indokolatlan, mert az ügyfelek által a pénzügyi intézménynél elhelyezett és a felszámolás időpontjában fennállt betétek vonatkozásában biztosít kártalanítást, ha és amennyiben azt az ügyfél nem kapta meg. Jelen ügyben érintett banki pénzbetétek az alperes kölcsöntartozásának a biztosítására óvadékként kerültek felajánlásra a banknak, így azt a bank az alperesi teljesítés elmaradása miatt jogszerűen használta fel. A felperes az OBA-tól nem tarthatott igényt a felhasznált összeget illetően kártalanításra. A követelés óvadékból történő kiegyenlítése után a betétek fennmaradó összegét, 1.097.267,- forintot, illetve 942.071,- forintot az OBA a részére visszafizette. A bank elsőfokú eljárásban beszerzett tájékoztató levele is rögzítette, hogy a felperes bankbetétjei milyen nagyságrendben kerültek felhasználásra a követelés kielégítése végett. A III. rendű alperest az elsőfokú bíróság helyesen marasztalta, mert mint beltág helytállási kötelezettsége a tagsági jogviszonya megszűnése előtt keletkezett tartozásokért a végrehajtás során alkalmazott sorrendiségen túl korlátlan, vonatkozik ez a tagsági jogviszony idejére és annak megszűnését követő öt éves jogvesztő határidőre is. A III. rendű alperes tagsági jogviszonya 2015. augusztus 4. napján fennállt, és azt követően a tagsági jogviszonya alatt keletkezett tartozásokért tartozik helytállni az elévülési időn belül. A perben érintett követelés 2015. május 7. napján lett esedékes, az jelenleg is fennáll, ennél fogva a III. r. alperes helytállási kötelezettsége nem vitatható.

A fellebbezés **nem alapos.**

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és abból helyes jogkövetkeztetésre jutott, érdemi döntésével az ítéletábra is egyetért.

A peres felek által előadottak szerint közöttük különböző gazdasági kapcsolatok, komplex jogviszonyok álltak fenn, amelyekből az elsőfokú bíróságnak a felperes által perbevitt, az I. rendű alperes által a bankkal kötött kölcsönszerződéshez nyújtott óvadékból származó igényével kapcsolatos kereseti kérelmet kellett elbírálnia.

Az I. és II. rendű alperesekkel szembeni felperesi követelés jogalapja az volt, hogy a felperes biztosítékként óvadékokat nyújtott az I. rendű alperes, mint adós és a II. rendű alperes, mint készfizető kezességgel szembeni kölcsöntartozásáért és az alperesek nemteljesítése miatt a bank a felperes által nyújtott óvadékból kielégítést kapott. A felperesnek ennek következtében megtérítési igénye keletkezett. A perben az I. és II. rendű alperesek nem vitatták, hogy a kölcsönszerződéseket határidőben nem teljesítették, ezért helyettük az óvadéki szerződés alapján a banknak az óvadékból kiegyenlítette a kölcsönszerződésekkel kapcsolatos követelését. A Ptk. 5:138. § (1) bekezdése szerint óvadék esetén a zálogjogosult (perbeli esetben a bank) kielégítési joga megnyílásakor a zálogkötelezettet címzett egyoldalú nyilatkozattal a zálogtárgy tulajdonjogát megszerezheti. A Ptk. 6:57. § (2) bekezdése alapján pedig, ha a kötelezett és a harmadik személy jogviszonyából más nem következik, a harmadik személyt megtérítési igény illeti meg a kötelezettel szemben. A II. rendű alperes készfizető kezességet vállalt az I. rendű alperes kölcsönszerződésekből származó tartozása teljesítéséért (Ptk. 6:420. §), s miután az I. rendű alperesi adós nem teljesített, helyette köteles helytállni. Mindebből következően a kereset jogalapja az I. és II. rendű alperesekkel szemben fennállt.

Az I. és II. rendű alperesek vitatták a felperes által az óvadéki zálogszerződés alapján a banknak teljesítettösszagszerűséget. Az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott arra, hogy az I. rendű alperes által kötött kölcsönszerződésekből származó és a felperes által nyújtott óvadékból kiegyenlített tartozásösszagszerűsége a pert megelőzően az I. és II. rendű alperesek számára ismert volt a bank felszámolója által készített elszámolásból (P.20.164/2017/1/F/3.), a bank felszámolója által az I. rendű alperes kérésére 2015. június 20. napján kelt igazolásából, továbbá ezt követően az I. és II. rendű alperesek által tett tartozáselismerő nyilatkozatok is rögzítették azt (P.20.164/2017/1/F/6. számú melléklet 1. pontja). Az I. és II. rendű alperesek a perben nem vitatták azt a tényt, hogy a felperessel szembeni – az óvadéki szerződésből származó megtérítési igénnyel kapcsolatban – tartozás elismerő nyilatkozatokat tettek. Ennek jogkövetkezményeként a tartozását elismerő kötelezettet terheli annak bizonyítása, hogy tartozása az elismerő nyilatkozat megtételének időpontjában nem vagy alacsonyabb összegben állt fenn, bírósági eljárásban nem érvényesíthető követelésen vagy érvénytelen szerződésen alapult (Ptk. 6:26. §). Ezzel összefüggésben az I. és II. rendű alperesek arra hivatkoztak, hogy a tartozáselismerő nyilatkozatukat (**személy 2 neve**) – a felperes ügyvezetője – által közölt információk alapján tették, azaz állításuk szerint emiatt „részben tévedésben” voltak. A Ptk. 6:90. § (1) bekezdésében szabályozott – polgári jogi – tévedés, mint megtámadási ok akkor áll fenn, ha a tévedés oka a szerződéskötéskor már fennállt, az a szerződés valamely lényeges körülményére vonatkozott és azt a másik fél okozta vagy felismerhette. Lényeges körülményre vonatkozik a tévedés akkor, ha annak ismeretében a fél nem, vagy más tartalommal kötötte volna meg a szerződést. Az elsőfokú bíróság helyesen utalt arra, hogy a tartozáselismerő nyilatkozatok megtételének időpontjára figyelemmel a Ptk. 6:89. § (3) bekezdése szerint megtámadásra rendelkezésre álló határidő már eltelt, de arra kifogásként hivatkozhattak (6:89. § (4) bekezdés).

A fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság helyesen tájékoztatta az alpereseket a tartozáselismerési nyilatkozataik és tévedésre való hivatkozásuk folytán őket a bizonyítási teherről, hívta fel tényállításaik és ahhoz kapcsolódó bizonyítási indítványaik előterjesztésére. Helyesen alkalmazta a bizonyítatlanság jogkövetkezményeit, figyelemmel arra, hogy az alperesek a jogkövetkezmények ismeretében sem tettek eleget a felhívásnak. Téves az alperesek hivatkozása arra, hogy az OBA által a felperesnek fizetett kártalanítást a velük szembeni megtérítési igény összegének meghatározásakor figyelembe kell venni. Az OBA a hitelintézetnél elhelyezett betétekkel – azaz a hitelintézettel szembeni követelésekkel – kapcsolatban a betétesnek nyújt kártalanítást (2013. évi CXXXVII. törvény 212. §, 217. §). Jelen esetben a felperesnek volt betéti követelése a bankkal szemben, a banknak pedig a kölcsönszerződésekből az alperesekkel szemben. A felperes a bankkal kötött óvadéki szerződések alapján a banknál óvadékként lekötött betétekkel állt helyt az alperesek által nem teljesített kölcsöntartozásokért. Ennélfogva az általa a kölcsönszerződések alapján az óvadékból teljesített összegre igénye (követelése) a bankkal szemben nem állt fenn, ezért az OBA sem tartozott azokért kártalanítással a felperesnek. Ezért – előkérdés hiányában – a tárgyalás felfüggesztése sem volt indokolt (Pp. 152. § (1) bekezdés).

Az alperesek által az elsőfokú eljárásban előterjesztett bizonyítási indítványok mellőzése is indokolt volt, mert azoktól eredmény nem volt várható az elsőfokú bíróság által kifejtettek szerint.

Az elsőfokú bíróság a III. rendű alperes felelőssége vonatkozásában is a jogszabályoknak megfelelő döntést hozott. Az ezzel kapcsolatos fellebbezés azon alapult, hogy a követelés nem akkor keletkezett, amikor a III. rendű alperes a II. rendű alperesi betéti társaság tagja volt, hanem azt megelőzően. Tény, hogy a III. rendű alperes II. rendű alperesi gazdasági társaságban fennálló beltagi jogviszonya 2015. augusztus 4. – 2017. június 25. napja közötti időszakban állt fenn. Az nem volt vitás, hogy az I. rendű alperes és a bank között 2014. június 1. napján jöttek létre a kölcsönszerződések, melyekhez a 2014. június 4. napján kötött óvadéki zálogszerződéssel a felperes biztosítékot nyújtott, a kölcsönszerződések teljesítési határideje 2014. december 31. napja volt, az

óvadéki szerződésből történő kielégítésre 2015. május 7. napján került sor, azaz a III. rendű alperes beltagi jogviszonya keletkezését – 2015.08.04. – megelőzően. A Ptk. 3:139. § (4) bekezdése azonban akként rendelkezik, hogy a társaságba belépő tag a belépés előtt keletkezett társasági kötelezettségeikért a többi taggal azonos módon köteles helytállni. A tagok ezzel ellentétes megállapodása harmadik személyekkel szemben nem hatályos. Mindebből következően tehát a III. rendű alperes a tagsági jogviszonyát megelőzően keletkezett II. rendű alperesi kötelezettségeikért is köteles helytállni. Ez a helytállási kötelezettsége a tagsági viszony megszűnését követően az attól számított 5 éves jogvesztő határidőig fennmarad (Ptk. 3:151. § (1) bekezdés). Ezért az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a III. rendű alperes I. rendű alperes kötelezettségéért való helytállását, amely a Ptk. 3:139. § (3) bekezdése alapján mögöttes, ami azt jelenti, hogy a bíróság a tagokkal szemben hozott marasztaló ítélet végrehajtását csak akkor rendelheti el, ha a társasággal szemben a követelés végrehajtása eredménytelen volt.

A fentiek alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét, annak helyes indokai alapján hagyta helyben a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján azzal a pontosítással, hogy az ítélet rendelkező részében megjelölte, pontosan mely társasággal szemben hozott marasztaló ítélet végrehajtásáról van szó, mert az ítélet rendelkező része csak konkrétan meghatározott személyekkel szemben alkalmas végrehajtásra.

A sikertelen fellebbezést előterjesztő alperesek a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelesek a fellebbezési ellenkérelmet előterjesztő felperes jogi képviselőjével kapcsolatban felmerült ügyvédi munkadíjból álló másodfokú eljárási költségeinek megfizetésére, amelynek összecszerűségét az ítéletábra – a pertárgy értékére is figyelemmel – a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján határozta meg.

Az alperesek illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére sikertelen fellebbezésük miatt a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az I., II., III. rendű alperesek egyetemlegesen kötelesek, az államnak.

Szeged, 2019. február 14.

Dr. Kemenes István s.k.
a tanács elnöke

. Béri András s.k.
előadó bíró

. Dobler László s.k.
táblabíró